

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la restituirea recursului declarat de Olga Desculțu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cotiujanu Vasile, reprezentat de avocatul Oleg Școlinic împotriva Olgăi Desculțu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-214/24
NR. PIGD 2-22027761-01-2r-16122024)*

Restituirea recursului depus în afara termenului legal. Cererea de repunere în termen este neîntemeiată și nu este justificată.

Judecătoria Orhei, sediul Telenești – jud. Gh. Popa
Curtea de Apel Chișinău – jud. A. Panov, O. Cojocaru, M. Anton

12 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Olga Desculțu

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 28 februarie 2022 reclamantul Cotiujanu Vasile, reprezentat de avocatul Școlnic Oleg s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Olgăi Desculțu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea din 14 aprilie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, cererea de chemare în judecată, a fost admisă integral. S-a încasat de la Desculțu Olga în beneficiul lui Vasile Cotiujanu, împrumutul restant în sumă de 6 999 de lei, împrumutul în sumă de 180 de lei, dobânda în sumă de 1 581 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 8 750 de lei, cheltuieli de judecată în sumă de 263 de lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 1 000 de lei.

3. La 17 mai 2022 Desculțu Olga, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

4. Prin încheierea din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Olga Desculțu, în temeiul prevederilor art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

5. La 11 aprilie 2024, Olga Desculțu, a declarat recurs împotriva încheierii din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termenul de atac, admiterea acestuia, cu restituirea cauzei la rejudecare, la etapa primirii cererii de apel.

6. În motivarea recursului, a indicat că nu a recepționat încheierea din 6 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul, deoarece a fost plecată peste hotarele țării.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

7. Art. 56 din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sunt în drept să ia cunoștință de materialele dosarului, să facă extrase și copii de pe ele, să solicite recuzări, să prezinte probe și să participe la cercetarea lor, să pună întrebări altor participanți la proces, martorilor, experților și specialiștilor, să formuleze cereri, să reclame probe, să dea instanței explicații orale și scrise, să expună argumente și considerente asupra problemelor care apar în debaterile

judiciare, să înainteze obiecții împotriva demersurilor, argumentelor și considerentelor celorlalți participanți, să atace actele judiciare și să-și exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă.”

8. Art. 424 din Codul de procedură civilă:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

9. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

10. Art. 426 din Codul de procedură civilă:

„(2) Recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. (3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

11. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

(2) Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.”

12. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

13. Art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.”

14. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

15. Art. 116 din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(2) Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

(5) Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului.”

16. Art. 426¹ din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă: a) cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen. (2) Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. Studiind materialele cauzei civile, coroborând circumstanțele speței cu normele de drept pertinente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a respinge cererea de repunere în termenul de recurs și a restitui recursul declarat de Olga Desculțu, din motivele ce succed.

18. Din materialele cauzei civile rezultă că prin recursul depus la 11 aprilie 2024, de către Olga Desculțu, se contestă încheierea din 6 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

19. În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea acesteia. Din materialele dosarului reiese că cu încheierea din 6 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, recurenta a făcut cunoștință la data de 19 martie 2024.

20. Acest fapt este confirmat prin materialele cauzei civile și anume cererea depusă de Olga Desculțu, înregistrată la de către judecătoria Orhei, sediul Telenești, la data de 7 martie 2024, prin care ultima solicită de a face cunoștință cu materialele cauzei. Or, la data de 19 martie 2024 recurenta a făcut cunoștință cu materialele dosarului (f.d. 42).

21. Afirmația recurentei, precum că a fost plecată peste hotarele țării, nu justifică repunerea în termenul de declarare a recursului. În condițiile în care aceasta la data de 19 martie 2024 a făcut cunoștință cu materialele dosarului, respectiv a cunoscut despre încheierea din 6 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel.

22. Prin urmare, termenul de 15 zile a început să curgă de la data de 20 martie 2024 și a expirat la data de 3 aprilie 2024. Cu toate acestea, recursul a fost depus de recurentă abia la 11 aprilie 2024, depășind termenul legal prevăzut.

23. În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă declararea în afara termenului legal stabilit de legiuitor a recursului de către Olga Desculțu, iar argumentele aduse în favoarea repunerii în termenul de recurs, nu pot determina admiterea acestora, având în vedere realizarea acestui drept peste termenul prevăzut la punctul 9 din prezenta încheiere.

24. La caz, instanța de recurs reiterează că recurenta a cunoscut despre litigiul în cauză, precum și de hotărârea primei instanțe, împotriva căreia la data de 17 mai 2022 a exercitat calea de atac-apelul.

25. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

26. De altfel, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate, or, în caz contrar survin sancțiunile procedurale în sensul art.10 din Codul de procedură civilă. Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

27. Drept urmare, având în vedere respingerea cererii de repunere în termenul de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui cererea de recurs depusă de Olga Desculțu, ca fiind depusă în afara termenului legal.

28. Ținând cont de cele expuse, în conformitate cu art.269-270, art. 4261 alin.(1) lit. a), alin.(2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Olga Desculțu, cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Restituie recursul declarat de Olga Desculțu, împotriva încheierii din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cotiujanu Vasile, reprezentat de avocatul Oleg Școlinic împotriva Olgăi Desculțu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc